

Երեւանի Հայաստանի Հանրապետութեան Նախագահական Խորհուրդ

LETTRE OUVERTE ADRESSÉE À AHMET DAVUTOGLU
PREMIER MINISTRE DE LA RÉPUBLIQUE DE TURQUIE

LE 18 MAI 2015

MONSIEUR LE PREMIER MINISTRE,

C'EST AVEC SURPRISE ET CONSTERNATION QUE NOUS AVONS PRIS CONNAISSANCE DE VOTRE DÉCLARATION À L'AGENCE ANADOLU⁽¹⁾ SUITE AU VOTE SUR LA RECONNAISSANCE DU GÉNOCIDE DES ARMÉNIENS PAR LE PARLEMENT EUROPÉEN DU 15 AVRIL 2015.

QUAND BIEN MÊME LES RÉSOLUTIONS DU PARLEMENT EUROPÉEN DE 1987⁽²⁾ ET DE 2015⁽³⁾, NE RESPECTENT PAS LE DROIT DES GENS, LES DROITS DES SURVIVANTS DU GÉNOCIDE ET DES AYANTS DROITS, VOUS DÉCLAREZ À CETTE AGENCE QUE LA DITE RÉSOLUTION A UN CARACTÈRE ANTITURC ET ANTHISLAMIQUE.

TOUT D'ABORD, NOUS AIMERIONS SOULIGNER QUE CETTE CORRÉLATION EST MALHEUREUSEMENT INEXACTE CAR CETTE RÉSOLUTION NE FAIT AUCUNE ALLUSION À L'ISLAM, NI NE S'ATTAQUE À L'IDENTITÉ TURQUE MAIS TOUT SIMPLEMENT S'ACCORDE À CONFIRMER UNE VÉRITÉ HISTORIQUE TOUT EN PRÉTENDANT QUE CETTE RECONNAISSANCE EN TANT QUE GÉNOCIDE NE PEUT DONNER LIEU À AUCUNE REVENDICATION D'ORDRE POLITIQUE, JURIDIQUE OU MATÉRIELLE À L'ADRESSE DE LA TURQUIE D'AUJOURD'HUI.

SON EXCELLENCE, IL EST REGRETTABLE QU'EN UTILISANT DÉMAGOGIQUEMENT CETTE CORRÉLATION VOUS ESSAYEZ DE VOUS ABRITER DERRIÈRE UN SOI-DISANT CONFLIT RELIGIEUX EN PRÉSENTANT AINSI LE CRIME MONSTRUEUX EFFECTUÉ CONTRE NOTRE NATION PAR VOS PRÉDÉCESSEURS JEUNES TURCS DE İTTIHAT İ TERAKKI.

À CETTE OCCASION, NOUS AIMERIONS VOUS AFFIRMER SANS AUCUN DÉTOUR QUE LA NATION ARMÉNIENNE AU SEIN DE LAQUELLE L'ISLAM FAIT PARTIE AUJOURD'HUI DU PAYSAGE RELIGIEUX EN RAISON DE L'EXISTENCE DE MILLIONS D'ARMÉNIENS ISLAMISÉS OU ALEVIS EN TURQUIE, SUITE RÉSULTANT DE LA POLITIQUE GÉNOCIDAIRE OTTOMANE POURSUIVIE PAR LE RÉGIME KÉMALISTE, VOUE UNE AMITIÉ SANS FAILLE VIS-À-VIS DES NATIONS ARABE ET IRANIENNE ET N'A AUCUN CONTENTIEUX HISTORIQUE AVEC LES NATIONS MUSULMANES, MAIS AVEC LA TURQUIE.

PAR CONTRE, LE GÉNOCIDE DES ARMÉNIENS FUT LE FRUIT DE L'IMPÉRIALISME OTTOMAN ACCOUPÉ DE LA NATURE PANTURQUISTE, HOMOGÈNEISTE, GÉNOCIDAIRE DES DIRIGEANTS DES DIFFÉRENTS GOUVERNEMENTS SUCCESSIFS DE L'ÉPOQUE. C'EST CE MÊME EMPIRE QUI DURANT DES SIÈCLES A RÉDUIT EN CITOYENS SUBALTERNE ET MÉPRISÉ LES MASSES ARABES DONT LES SOULÈVEMENTS EN SYRIE OU AILLEURS ONT ÉTÉ RÉPRIMÉS DANS LE SANG. VOUS CONNAISSEZ

¹ <http://www.aa.com.tr/fr/s/495451--quot-la-question-de-1915-est-une-nouvelle-expression-du-racisme-en-europe-quot>

² http://www.cvce.eu/obj/resolution_du_parlement_europeen_sur_une_solution_politique_de_la_question_armenienne_18_juin_1987-fr-91fbffca-0721-49d5-9e53-f95393d470b2.html

³ <http://www.europarl.europa.eu/sides/getDoc.do?type=MOTION&reference=B8-2015-0348&format=PDF&language=FR>

CERTAINEMENT LE DICTON TURC QUI DIT " NE SAM'IN SEKERI NE ARAB'IN YÜZÜ ", C'EST À DIRE " NI LES DOUCEURS DE DAMAS, NI LA TÊTE DE L'ARABE ".

FORMULE MÉPRISANTE ENVERS UNE NATION QUI A ÉTÉ À L'ORIGINE DE LA RELIGION QUE VOUS PRÉTENDEZ AUJOURD'HUI DÉFENDRE.

D'AILLEURS VOTRE DÉFENSE AU NOM DE L'ISLAM ET DE L'IDÉAL TURC DU RÉGIME JEUNE TURC EST DÉPOURVUE DE LOGIQUE.

N'EST CE PAS L'AVENTURISME, LE RACISME ET LE DÉSIR D'ÉTABLIR UNE NATION HOMOGENE TURQUE PAR DES VOIES GÉNOCIDAIRES QUI A FAIT PERDRE À L'EMPIRE OTTOMAN⁽⁴⁾ DANS DIVERSES GUERRES COMME LA BALKANIQUE ET LA 1ÈRE GUERRE MONDIALE D'IMMENSES TERRITOIRES ALLANT DE L'ALBANIE À LA LIBYE.

SON EXCELLENCE, IL SERAIT PRÉFÉRABLE POUR VOTRE GOUVERNEMENT DE NE PAS DÉFENDRE UN RÉGIME QUI NON SEULEMENT ASSASSINA NOTRE NATION MAIS QUI EN MÊME TEMPS CAUSA D'IMMENSES SACRIFICES, PERTES HUMAINES ET TERRITORIALES À L'EMPIRE OTTOMAN.

ON PEUT BIEN SE DEMANDER, CE QUE CES CRIMINELS AVAIENT DE MUSULMAN ?

L'ISLAM N'ÉTAIT POUR EUX QU'UN MOYEN POUR HOMOGENÉISER UNE NOUVELLE NATION DITE TURQUE SUR LES DÉCOMBRES DES NATIONS AUTOCHTONES ET ANCIENNES DU PLATEAU ARMÉNIEN, DE L'ASIE MINEURE, DU PONT, DE LA CILICIE ET DE LA MÉSOPOTAMIE SEPTENTRIONALE SOIT LES POPULATIONS ARMÉNIENNE, GRECQUE, SYRIAQUE ET CHALDÉENNE.

CES MONSTRES ATHÉES QUI NE SAVAIENT À PEINE LES ENSEIGNEMENTS DU LIVRE SACRÉ DU QORAN ÉTAIENT MALHEUREUSEMENT DANS LA PLUPART DES CAS DES CHEFS DES LOGES MAÇONNIQUES DE CONSTANTINOPLE COMME L'INFÂME TALAAT QUI ÉTAIT LE USTADE MUHTEREM (LE GRAND MAÎTRE) DE LA PRINCIPALE LOGE MAÇONNIQUE DE LA CAPITALE OTTOMANE.

CES GENS AFIN DE POUVOIR MONOPOLISER LE POUVOIR AVAIENT ACCAPARÉ CES LOGES POUR LES INFÉODER DANS L'ACCOMPLISSEMENT DE LEURS CRIMES. LA RÉPUBLIQUE TURQUE DE PAR LA DÉCISION DE SON FONDATEUR KEMAL ATATÜRK QUE VOUS REPRÉSENTEZ, N'A T ELLE PAS ABOLI LE CALIFAT ?

N'ÊTES VOUS PAS, AVEC CE CONCEPT NEO-OTTOMAN, UN PEU DÉMODÉ, EN TRAIN D'ESSAYER DE RECRÉER UN NOUVEL IMPÉRIALISME TURC EN MANIPULANT DES GROUPES ARABES POUR DÉTRUIRE DE NOMBREUX PAYS DU MONDE ARABE DÉMONTRANT AINSI LA POLITIQUE PROFONDÉMENT ANTI-ISLAMIQUE ET ANTI-ARABE DE VOTRE PROPRE GOUVERNEMENT.

SON EXCELLENCE, NE PENSEZ VOUS PAS QU'EN ESSAYANT DE GAGNER DU TEMPS AVEC L'ESPOIR D'ENDIGUER NOTRE DEMANDE DE JUSTICE, QU'IL VAUDRAIT MIEUX POUR L'ÉTAT TURC DE SE JOINDRE À L'APPRÉCIATION HISTORIQUE DE LA COMMUNAUTÉ INTERNATIONALE QUI QUALIFIE DE GÉNOCIDE LE PROCESSUS GÉNOCIDAIRE QUI DÉBUTA EN 1894 AVEC SON APOGÉE DURANT LA 1ÈRE GUERRE MONDIALE.

POUR CES RAISONS, SON EXCELLENCE, NOUS SOLLICITONS DE VOTRE BIENVEILLANCE LA RECONNAISSANCE OFFICIELLE PAR LE GOUVERNEMENT DE LA TURQUIE DE CRIMES DE GÉNOCIDE, LES CRIMES COMMIS CONTRE LES ARMÉNIENS AUTOCHTONES DE 1894 À 1923 EN ARMÉNIE OCCIDENTALE ET D'OUVRIRE DANS LES MEILLEURS DÉLAIS LA VOIE DE L'APPLICATION DE LA JUSTICE ET DE LA PAIX.

CORDIALEMENT

ARMÉNAG APRAHAMIAN
PRÉSIDENT DU CONSEIL NATIONAL D'ARMÉNIE OCCIDENTALE

---

stat.gov.wa@haybachdban.org

---

⁴ http://www.mfa.gov.tr/declaration-de-s_e_m_-ahmet-davutoglu_-premier-ministre-de-la-republique-de-turquie-concernant-les-armeniens-ottomans-qui-ont.fr.mfa

Անգարայի ղեկավարութիւնը կը շարունակէ բազմաթիւ Եւրոխորհրդարանի որոշմամբ դէմ

ԶԻԶՈՒՄ ԶԿԱՅ...

Ըստ ԱՀձԿՍ Տափուտողլուի, վերջին բանաձեւը կը գրգռէ իսլամի եւ Թուրքիոյ դէմ թշնամութիւնը

Վարչապետ ԱՀձԿՍ Տափուտողլու երէկ զարժեալ յայտարարութիւններով Հանդէս եկաւ Եւրոխորհրդարանի կողմէ Հայկական Հարցին շուրջ ընդունուած վերջին որոշման լոյսին տակ: Անգարայի ղեկավարութեան բուն Հակազդեցութիւնը կը շարունակուի թէ՛ Եւրոխորհրդարանին եւ թէ՛ Ֆրանսիոյ Ա. Սրբազան Պապին դէմ, որոնք վերջին օրերուն Հայկական Հարցին կապակցութեամբ Հանդէս եկան այնպիսի յայտարարութիւններով, որոնք կը ցոլացնեն Հայկական կողմին մօտեցումները:

«Անատոլի» գործակալութեան Հաղորդումներով, Վարչապետ Տափուտողլու 1915 թուականի դէպքերուն կապակցութեամբ Եւրոխորհրդարանի կողմէ անուած որոշումը քննադատելով՝ յայտնեց, որ սա վերջին շրջանին Եւրոպայի մէջ վերելքի անցած Հակախումբական եւ Հակաթրքական տրամադրութիւնները կրնայ գրգռել: Ըստ Տափուտողլուի, դժբախտաբար, 1915 թուականի դէպքերու 100-րդ տարելիցին անկապակեց անձերու եւ Հաստատութիւններու կողմէ կը կատարուին յայտարարութիւններ՝ շահարկումներու ծայր աստիճան բաց ձեւով: Միեւնոյն ժամանակ, Տափուտողլու ընդգծեց, թէ կրօնական իշխանութիւններու պարտականութիւնն է խրախուսել միջազգային եւ Հասարակական խաղաղութիւնը: Պատմութեան մէջ մնացած Հարցերուն բերումով ատելութեամբ եւ խուճիկ մը դէմ դիրքորոշումով Հանդէս գալը անընդունելի մօտեցում մըն է:

Տափուտողլուի խօսքերով, Եւրոխորհրդարանը այնպիսի կառույց մը ունի, որ որոշում-

Ահմետ Տափուտողլու

ները կ'ընդունուին շատ անյուրջ ձեւով: 750 հոգիէ բաղկացեալ այս խորհրդարանին մօտ կան բազմաթիւ լուսանցքային խումբեր եւ որոշումները կրնան ընդունուիլ նուազագոյն մասնակցութեամբ: Վարչապետը յայտնեց, թէ Եւրոխորհրդարանի նախագահ Մարթին Շուլցի հետ ունեցած հեռախօսակցութիւնը թացքին եւս արտայայտած էր չարք մը միտքեր: Այսպէս, եթէ պիտի բացուի Եւրոպայի պատմութիւնը, ապա պէտք է խօսիլ նաեւ Ափրիկէի, Ասիոյ եւ Աւստրալիոյ մէջ գաղութայնացման զուգահեռ կատարուածները: Տափուտողլու թուարկեց նաեւ բազմաթիւ կորստեան մասնուած խումբեր եւ խմբաւորումներ: Թէ ի՞նչպէս անհետացան անոնք, ի՞նչպէս ջնջուեցան պատմութենէն: «Եթէ այս բոլորը պիտի քննարկենք մտաւորական տեսանկիւնէ, ապա կը քննարկենք, սակայն եթէ վերածենք քաղաքական ճշդումի մը միջոցը, ապա երբեք չենք գիշեր: Ես իրեն ալ ըսի այս բոլորը», ըսաւ Տափուտողլու:

Միեւնոյն ժամանակ ԱՀձԿՍ Տափուտողլու ընդգծեց, որ խնդիրը այլեւս Թուրքիա-Հայաստան կամ Թուրք-Հայ Հարց մը ըլլալը գերազանցած է: Սա Եւրոպայի մէջ ցեղապաշտութեան նոր դրսեւորում մըն է: Վարչապետը մասնանշեց, որ բոլոր Հանգրուաններուն պիտի բաժնեն 1915 թուականի դէպքերուն վերաբերեալ ցաւերը: Թուրքերն ու Հայերը Հազար տարի ապրած են Հասարակաց քաղաքներու եւ թաղամասերու մէջ: Ըստ իրեն, ի տարբերութիւն Եւրոպայէ միւր մօտ գոյութիւն չեն ունեցած կեթթիներ, որոնք կը յաջորդեն ցեղասպանութիւններ: «Մեր մօտ կեթթիներ չեղան, պատերազմական պայմաններու ներքեւ ապրուած արտակարգ ցաւեր եղան», ըսաւ Տափուտողլու:

ԻՆՔ ԿՐՍԷ ՆԱԳԱՆՏԵԱՆ

Միւս կողմէ, Հայաստանի Արտաքին գործոց նախարար Եղուարդ Նալպանտեան յայտնեց, որ Թուրքիոյ ղեկավարութիւնը Հետզհետէ աւելի առանձին կը մնայ ժխտողականութեան խորտակուող նաւուն վրայ: «Ազատութիւն» ռատիօկայանին տուած Հարցազրոյցին մէջ ան ըսաւ. «Ինչպէս կ'ըսուի Եւրոխորհրդարանի բանաձեւին մէջ առանց ճշմարտութեան հնարաւոր չէ Հասնիլ Հայտնեցման եւ կ'աւելցնէի՝ միջազգային Հանրութեան հետ»:

Նոյն Հարցազրոյցին մէջ Եղուարդ Նալպանտեան յայտնեց, որ ակնյայտ է, թէ ժխտողականութեան քաղաքականութիւնը որեւէ Հեռանկար չունի: Ըստ իրեն, Թուրքիա կը փորձէ ճնշումներ գործադրել միջազգային կառույցներու, բազմաթիւ երկիր-

● շաբ. Դ. Էլ